

ความหมายของคำว่า "แม่"

ขอขอบคุณข้อมูลจาก catholic.or.th ,th.wikipedia.org ,ieostudyabroad.com ,kapook.com

"แม่" คำสั้น ๆ แต่มีความหมายที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในชีวิตของคนเป็นลูกที่หาสิ่งใดมาเปรียบไม่ได้ เพราะนอกจากจะเป็นผู้ให้กำเนิดคอยเลี้ยงดู เป็นคนแรกของคนแล้ว ยังเป็นผู้ที่มอบความรักและความจริงใจให้กับลูกที่ไม่ว่ากี่วันคืนจะผ่านไปแม่ก็ยังเฝ้าดูแลลูกเสมอมา

ในสังคมต่าง ๆ ทั่วโลกให้ความสำคัญกับ "ความเป็นแม่" และคำเรียกผู้ให้กำเนิดสามีใหม่ของแต่ละสังคมส่วนใหญ่มักเป็นคำแรกที่เด็กสามารถเปล่งเสียงได้ก่อน "แม่" ดังนั้นความหมายของคำว่า "แม่" ทุกภาษาและวัฒนธรรมจะมีคุณค่าอย่างมาก และหากสังเกตจะพบว่า "แม่" เป็นเสียงที่เด็กสามารถเปล่งได้ง่าย และเป็นคำแรกที่เด็กสามารถออกเสียงนั้นได้อย่างมีความหมาย

นักภาษาศาสตร์ได้ตั้งชื่อสังเกตไว้ว่า คำว่า "แม่" ของทุก ๆ ภาษา มาจากการออกเสียงของเสียงโดยคำขึ้นต้นด้วยพยัญชนะริมฝีปากคู่ (Bilabial) ได้แก่ ม , พ , ๒ , ๒ หรืออาจกล่าวได้ว่าเป็นพยัญชนะชุดแรกที่เด็กสามารถทำเสียงได้โดยการใช้อริมฝีปากบนและล่าง

- ➡ คนไทย จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "แม่"
- ➡ ภาษาลาว เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "อ๊แม่"
- ➡ ภาษาอังกฤษ จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มาเธอร์ (Mother)" หรือ "มัม (Mom)"
- ➡ ภาษาสันสกฤต จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มารดา"
- ➡ ภาษาเยอรมัน จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มุตเตอร์ (Mutter) หรือ มาม่า (Mama)"
- ➡ ภาษาบาลี จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มาตา"
- ➡ คนจีน จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "ม่าม่า" (แต่จริง ๆ จีนกลางอ่านว่า "มาหะ")
- ➡ คนแอฟริกัน จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มาลี"
- ➡ คนฝรั่งเศส จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มามอง (Maman)"
- ➡ คนสเปนและอิตาลี จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มาเดร (Madre)"
- ➡ คนแถบสแกนดิเนเวีย (เดนมาร์ก, นอร์เวย์, สวีเดน) จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มอร์ (Mor, Moder)"
- ➡ คนญี่ปุ่น จะเรียกผู้ให้กำเนิดว่า "โอด้าซัง"
- ➡ คนเกาหลี เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "ออมมา"
- ➡ คนเวียดนาม เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "แม่" ออกเสียงใกล้เคียงเสียงภาษาไทยมาก
- ➡ คนโปรตุเกส เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มาเอ (Mãe)"
- ➡ คนเยอรมัน เรียกผู้ให้กำเนิดว่า ว่า "มุนแม"
- ➡ ภาษามาลายู เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "มาฟา"
- ➡ ภาษาอาหรับ เรียกผู้ให้กำเนิดว่า ว่า "อุมมี"
- ➡ ภาษาลาติน เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "ไม"
- ➡ ภาษาลิทัวเนีย เรียกผู้ให้กำเนิดว่า "อามา"

"แม่" เป็นคำโดดหรือคำไทยที่บ่งบอกความสัมพันธ์อันอบอุ่นลึกซึ้งระหว่างผู้หญิงกับลูก แม่ หมายถึง ผู้มีพระคุณ ผู้ให้กำเนิด ให้น้ำนมลูกดื่มกิน ให้ความรักความเมตตาและปกป้องดูแลลูกจนเติบโตใหญ่ คำว่า "แม่" มีคุณนำไปใช้ร่วมกับคำอื่น ๆ โดยมีความหมายแตกต่างกันออกไป พ่อจะแบ่งแยกออกไปได้เป็นประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. แม่ ในฐานะเป็นคำที่ใช้แบ่งแยกเพศและปกป้องบทบาทฐานะ สถานภาพ และอาชีพภรรยาของผู้หญิง เช่น แม่... (น.) : คำเรียกหญิงทั่วไป เช่น แม่บ้าน แม่ค้า ; แม่ค้า (น.) : ผู้หญิงที่ค้าขาย ; แม่ครัว (น.) : หญิงผู้ดูแลครัว หุงหาอาหาร ; แม่ค้า (น.) : ไม้กวาดผู้ขึ้นต้นบท ; แม่หม (น.) : หญิงผู้ให้นมเด็กกินแทนแม่ ; แม่บ้านแม่เรือน (น.) : หญิงดูแลบ้านเรือน ; แม่แปรง (น.) : หญิงผู้ซักล้างหรือเป็นหัวหน้ากลุ่ม ; แม่หม (น.) : หญิงหมอบี หญิงคนทรง หญิงช้ำผี ; แม่ยาย (น.) : คำเรียกแม่ของเมีย ; แม่ยาย (น.) : หญิงที่ฝังแล้วแต่ฝังตายหรือเลิกร้างกันไป ; แม่ย้งเมื่อง (น.) : คำเรียกพระสนมเอกแต่โบราณ ; แม่ย้ง (น.) : หญิงผู้เป็นแม่เรือน ; แม่รี (น.) : ทำเข้าหน้าเข้าตา ; แม่แรง (น.) : หญิงผู้เป็นกำลังสำคัญในการงาน เครื่องตัดหรือยอดของหมวก ; แม่เลี้ยง (น.) : เมียของพ่อที่ไม่ใช่แม่ตัว, หญิงที่เลี้ยงลูกบุญธรรม ; แม่เล้า (น.) : หญิงผู้กำกับควบคุมดูแลของไล่ถนอม ; แม่ลือแม่ชัก (น.) : ผู้พูดชักนำให้หญิงกับชายรักกัน ; แม่อยู่หัว (น.) : คำเรียกพระมเหสี เป็นต้น

2. แม่ เป็นคำที่ใช้ปกป้องฐานะของผู้ปกป้องคุ้มครอง เช่น แม่ย่านาง (น.) : ผู้หญิงผู้รักษาเรือ นางไม้ ; แม่ชี (น.) : เทวดาหรือผีที่คอยดูแลทารก เป็นต้น

3. คำว่า แม่ ยังถูกนำมาใช้เรียกผู้เป็นหัวหน้าหรือเป็นนาย ปกป้องฐานะของผู้มีอำนาจในการกำกับดูแลและควบคุม เช่น แม่กอง แม่ทัพ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ความหมายหลักของคำว่า แม่ ก็คงหนีไม่พ้นการเป็นผู้ให้ชีวิตหรือหญิงผู้ให้กำเนิดบุตร หญิงผู้ปกป้องคุ้มครอง และดูแลรักษา สังคมไทยยังใช้คำว่าแม่ตามความหมายนี้เรียกสิ่งดีงามตามธรรมชาติอื่น ๆ เพื่อยกย่องเทอดทูนในฐานะผู้ให้กำเนิดและหล่อเลี้ยงชีวิต เช่น แม่น้ำ แม่โพสพ แม่ธรณี เป็นต้น ความหมายของคำว่าแม่ในลักษณะเช่นนี้แสดงให้เห็นชัดอย่างชัดเจนว่าสังคมไทยแต่โบราณมาขอยกย่องและให้เกียรติสรรเสริญผู้เป็นแม่ ฐานะหนึ่งในบทบาทหน้าที่และบุญคุณของแม่ต่อชีวิตของลูก ๆ ตลอดมาทุกยุคทุกสมัย

ในบริบทของสังคมวัฒนธรรมไทย แม่ คือ ผู้เสียสละความสุดสว่นตนเพื่อลูก ๆ คอยดูแลเอาใจใส่และประคองประห่มลูกจนเติบโตใหญ่ ความรักของแม่ถือว่าเป็นความรักที่บริสุทธิ์ สังคมไทยผูกพันถึงแม่ในฐานะผู้รักลูกยิ่งชีวิต พร้อมจะตบระกำลิปากเพื่อลูกของตนโดยไม่ส่วนนึกเสียใจ นางจันทร์เทวีถูกขับออกจากเมือง ต้องระเห่เร่ร่อนไว้ที่ทุ่งห้วงอนเพราะคลอดลูกเป็นหอยสังข์ แต่นางก็ยังรักและเฝ้าทะนุถนอมกลม่อมเลี้ยงดูโดยไม่เคยคิดรังเกียจเลยดั้นด้นแม่แต่สัตว์อย่างนางนิลกาฬสร์ ก็ยังรักและหวงแหนลูกอย่างท้าวที่ปกป้องลูกของตนมิให้ถูกฆ่าล้างเช่นลูกของตัวอื่น ๆ

แม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว คำว่า "แม่" จะบ่งบอกความหมายของความรัก ความรักและความผูกพันที่ผู้หญิงที่มีต่อลูกของตน แต่การที่สังคมไทยมีลักษณะวัฒนธรรมเฉพาะที่แตกต่างออกไปในแต่ละชนชั้น ทำให้ความหมายของการเป็นแม่ ตลอดจนบรรทัดฐานแบบแผน พฤติกรรมและบทบาทฐานะของผู้หญิงในวัฒนธรรมของแต่ละชนชั้นย่อมแตกต่างกันไป

